

TREI ZONE NOI DE RELAXARE LA GURA HUMORULUI

6 Drumurile care conectează oamenii și afacerile în Regiunea Centru

9 Reșița, orașul plimbărilor relaxante

14 Școala Gimnazială nr. 11 din Buzău, prima unitate de învățământ complet ecologică din România

DE CE E IMPORTANT SĂ REDUCEM RISIPA

Clădirile de locuit și cele publice din Uniunea Europeană consumă circa 40% din energia produsă anual în statele comunitare. Un procent greu de neglijat, care influențează direct cantitatea de gaze cu efect de seră eliberată în mediul înconjurător.

Pentru oamenii de rând, care nu dețin instrumente de măsurare a amprentei personale de carbon, a devenit totuși evidentă o realitate imposibil de tăgăduit: costul lunar pentru asigurarea necesarului energetic în propria locuință este în creștere accentuată, motiv pentru care sunt necesare intervenții.

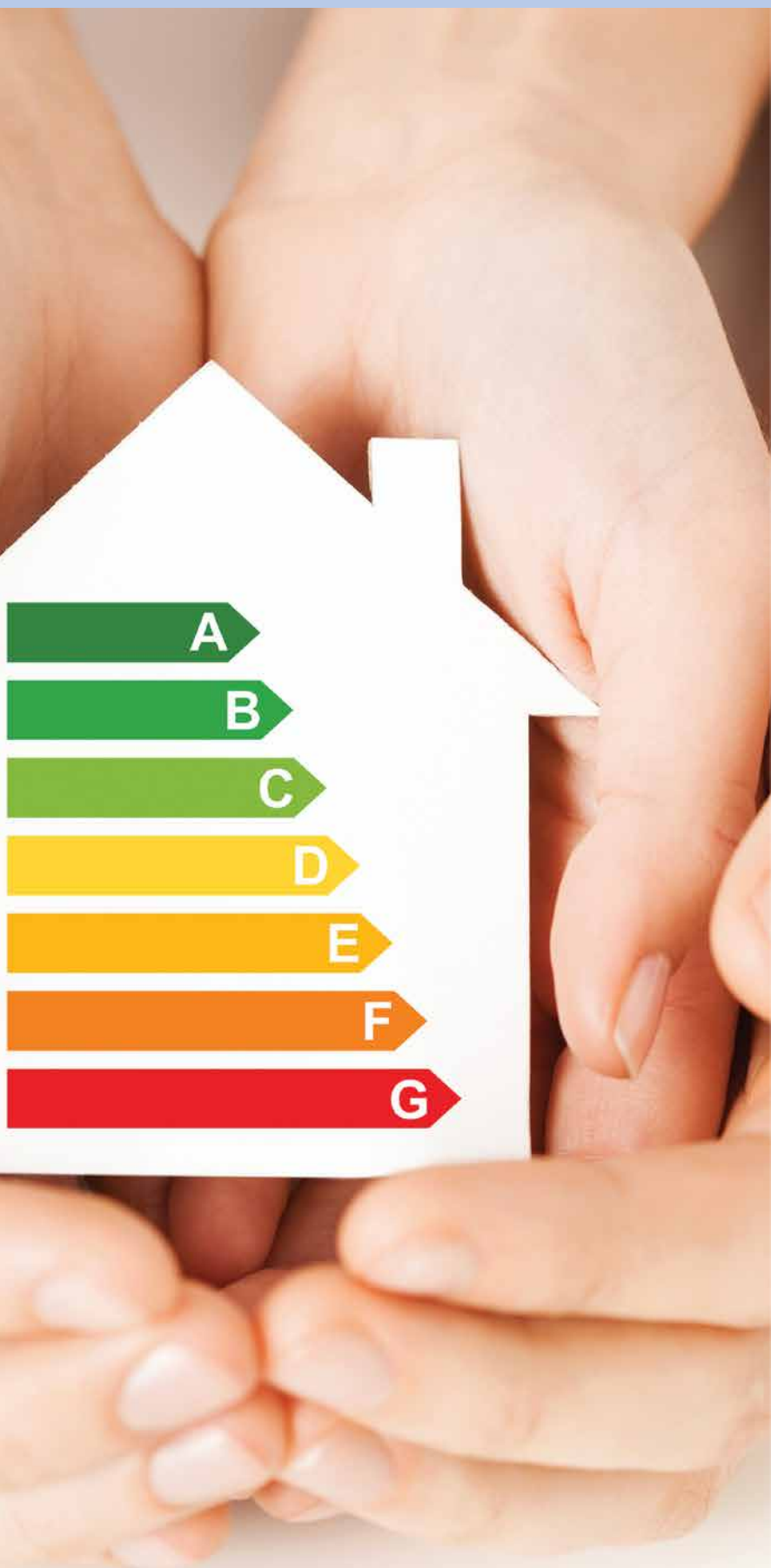
Cea mai bună opțiune, dar și cea mai sustenabilă, este reducerea risipei. La nivel european, statele membre au adoptat Pactul verde european, prin care s-au angajat să susțină măsuri ferme de creștere a calității vieții și de ameliorare a sănătății cetățenilor lor. Printre acestea se numără și acțiunile strategice de renovare a clădirilor publice și private, cu scopul creșterii eficienței energetice și al utilizării eficiente a resurselor.

Orașele mari din România stau destul de bine la capitolul reabilitării termice a clădirilor de locuit multietajate, însă mai sunt multe de făcut în comunitățile mici și mijlocii. Avem un exemplu de bune practici în paginile acestei reviste. De altfel, Regio a susținut, de-a lungul anilor, nenumărate proiecte de renovare inteligentă.

Nu ne putem opri aici, nici noi, nici vecinii europeni. Premisa este cât se poate de clară: politicile publice de promovare a reabilitării termice pot stopa răspândirea fenomenului de sărăcie energetică. Așadar, reducerea consumului de energie este imperativă.

SUMAR

- 4** ▶ Știri din regiuni
- 6** ▶ Drumurile care conectează oamenii și afacerile în Regiunea Centru
- 9** ▶ Reșița, orașul plimbărilor relaxante
- 11** ▶ O.A.Z.A – trei noi parcuri la Gura Humorului
- 14** ▶ Școala Gimnazială nr. 11 din Buzău, prima unitate de învățământ complet ecologică din România
- 16** ▶ Parc de 6 hectare, pe ruinele fostului ștrand Măgurele
- 18** ▶ Iluminat public inteligent la Strehaia
- 20** ▶ În Argeș, facilități noi pentru persoanele cu dizabilități
- 22** ▶ „Consum de energie cu 46,9% mai mic la Bistrița“
- 25** ▶ Centrul de cercetare Tuttlingen, în sprijinul antreprenorilor
- 26** ▶ Grodno, un castel medieval de poveste
- 27** ▶ Utile pentru beneficiari

CENTRU DE RECUPERARE MEDICALĂ ÎN MUNICIPIUL DEJ

Veste bună pentru locuitorii municipiului Dej! În luna mai a fost semnat contractul pentru construirea unui centru de recuperare medicală. Proiectul este finanțat prin POR 2014-2020, Axa prioritară 9 – Sprijinirea regenerării economice și sociale a comunităților defavorizate din mediul urban. Valoarea totală a proiectului este de peste 850.000 de lei, din care sprijinul financiar nerambursabil este de aproape 800.000 de lei. Lucrările ar trebui finalizate până în vara anului viitor, iar aici pacienții vor găsi remedii pentru multe afecțiuni, de la cele reumatologice, neurologice, motorii, ortopedice, până la cele postoperatorii. Conform proiectului, vor fi achiziționate și aparate de ultimă generație, astfel încât pacienții să facă progrese chiar de la primele ședințe.

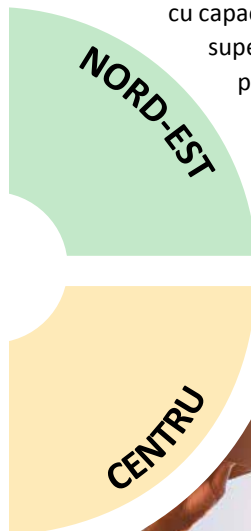
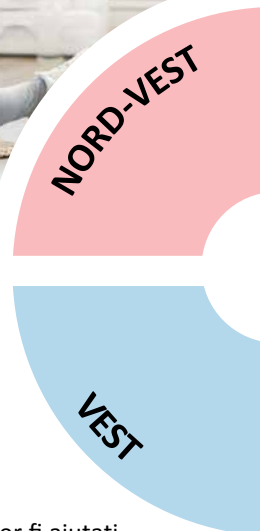

PARTICIPARE GRATUITĂ LA O MISIUNE ECONOMICĂ ÎN SICILIA

10 companii din domeniul agroalimentar vor putea participa gratuit la misiunea economică organizată la Palermo, în perioada 5-8 iulie 2022. Datorită colaborării anterioare, Uniunea Camerelor de Comerț din Sicilia va acoperi costurile de deplasare pentru delegația română. Cine se poate înscrie? Distribuitori și importatori de produse alimentare și băuturi (inclusiv vin și băuturi spirtoase) cu capacitate de cumpărare, lanțuri alimentare, supermarketuri, agenți reprezentativi pentru hoteluri și restaurante, lanțuri de magazine care comercializează delicatese, platforme de comerț electronic Food&Beverages.

„ȘCOALĂ DE AFACERI“ PENTRU ANTREPRENORII LA ÎNCEPUT DE DRUM

Antreprenorii din Regiunea Vest vor fi ajutați să își construiască afaceri solide. ADR Vest și Institutul de Excelență în Antreprenariat lansează un accelerator dedicat start-up-urilor. „Vrem să ajutăm antreprenorii din regiunea de dezvoltare Vest să își construiască afacerile pe baze solide și să învețe cum să opereze un business modern și eficient, precum și cum să aibă acces la finanțare”, declară Sorin Maxim, directorul general al Agenției pentru Dezvoltare Regională Vest. Programul va demara în septembrie 2022. Cel puțin 20 de participanți din județele Timiș, Arad, Caraș-Severin și Hunedoara vor fi pregătiți pe parcursul a trei luni în cadrul a câte trei module încărcate cu activități, workshop-uri, prezentări și sesiuni de lucru pe teme esențiale ale antreprenoriatului.

PESTE 150 MILIOANE DE EURO FONDURI REGIO PENTRU EDUCAȚIE

La propunerea Universității “1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru a organizat un seminar de prezentare a impactului proiectelor europene asupra dezvoltării învățământului în regiune. Practic, în perioada 2014-2020, s-au contractat 108 proiecte pentru creșterea calității în învățământ, în valoare totală de peste 145,7 milioane euro, la care se adaugă finanțările pentru creșterea eficienței energetice a zeci de unități de învățământ. Dintre acestea, 31 de cereri de finanțare, în valoare totală de peste 14,1 milioane euro, au asigurat modernizarea a 41 de creșe și grădinițe; alte 80 milioane euro, atrase prin 61 de proiecte pentru modernizarea a 65 de școli; 11 contracte în valoare totală de aproape 30,2 milioane euro au dus la îmbunătățirea educației în 11 licee și colegii tehnologice; iar 4 universități, printre care și UAB, au beneficiat de o sumă de peste 21,3 milioane euro, pentru dezvoltare prin 5 proiecte europene REGIO.

CENTRU COMUNITAR INTEGRAT, ÎN MEHEDINȚI

În comuna Poroina Mare, din județul Mehedinți, autoritățile locale vin în sprijinul persoanelor vulnerabile pentru ca și acestea să aibă acces la servicii medicale de calitate. Astfel, cu fonduri europene atrase prin Programul Operațional Regional 2014-2020, va fi înființat un centru comunitar, cu scopul promovării incluziunii sociale și al combaterii sărăciei. Aici vor fi amplasate opt containere, cu instalații sanitare și sistem de încălzire, amenajate și dotate corespunzător. Centrul va avea cabinete pentru consiliere medicală, medicină de familie, stomatologie, mediere școlară, consiliere/asistență socială, sală de tratamente, birou pentru personal și depozit pentru deșeuri medicale. De asemenea, va fi achiziționată o autoutilitară pentru furnizarea de servicii la domiciliul persoanelor deservite.

SUD-VEST OLTENIA

SUD MUNTENIA

MUZEUL JUDEȚEAN IALOMIȚA, RENOVAT CU TOT CU ÎMPREJURIMI

Muzeul Județean Ialomița intră în modernizare, la 40 de ani de la înființare. Acesta va fi reabilitat cu fonduri în valoare de peste 5,3 milioane de lei, prin Programul Operațional Regional 2014-2020. De asemenea, autoritățile județene au alocat fonduri și pentru lucrări de împrejmuire a incintei muzeului din Slobozia, și anume trotuare, pavaje, alei și mobilier de exterior. Conform proiectului, va fi realizat și un spațiu expozițional cu o hartă în relief a monumentelor istorice și siturilor arheologice din județ. Până acum, curtea muzeului nu a beneficiat de o amenajare peisagistică. De asemenea, tot în curte vor fi construite chioșcuri din lemn, destinate micilor meșteșugari care vor fi invitați să-și comercializeze produsele.

LOCUIȚE ANL PENTRU MEDICI ÎN MUNICIPIUL MANGALIA

Agenția Națională pentru Locuințe, instituție aflată sub autoritatea Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației, a recepționat, în municipiul Mangalia, 16 locuințe destinate tinerilor specialiști din domeniul sănătății, în vederea închirierii. Locuințele (4 garsoniere și 12 apartamente cu 2 camere) se află pe strada Oituz, iar valoarea obiectivului de investiție a fost de circa 3 milioane de lei. Până în prezent, în județul Constanța, ANL a finalizat 1.680 de unități locative. Programul de construcții de locuințe pentru tineri, destinate închirierii, a fost lansat de ANL în anul 2001, iar beneficiarii sunt tineri între 18 și 35 de ani.

SUD-EST

BUCUREȘTI-ILFOV

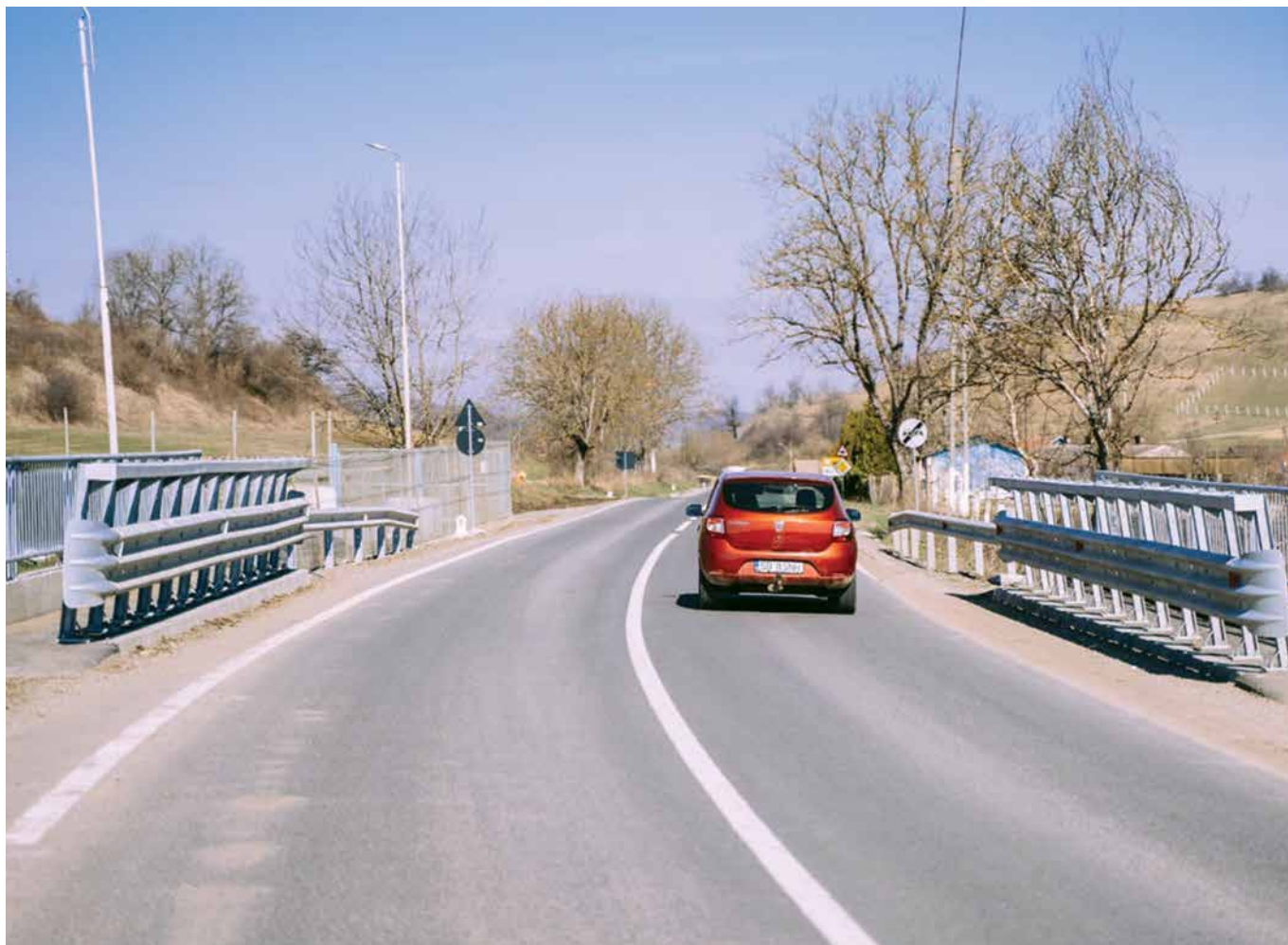
LINIE DE TRAMVAI MODERNIZATĂ

Primăria Capitalei a demarat, în mai 2021, lucrările de modernizare a liniei de tramvai de pe bulevardul Vasile Milea. După aproximativ un an, șantierul se apropie de final, informează Primăria Capitalei. Potrivit PMB, modernizarea liniei de tramvai, de la intersecția cu bulevardul Timișoara până în dreptul intrării în benzinăria OMV, este executată în proporție de aproximativ 85%. „Au fost realizate lucrări de înlocuire a șinelor de tramvai, lucrări aferente sistemului de iluminat și rețelei de contact, precum și lucrări la suprastructură. În prezent, se lucrează la finalizarea ultimului tronson de șină și realizarea rețelei de contact, în paralel cu alte lucrări aferente proiectului”, precizează PMB. Proiectul este finanțat prin Programul Operațional Regional 2014 – 2020 și are drept obiectiv reducerea emisiilor de echivalent CO2 generate de transportul rutier motorizat la nivelul municipiului București.

Infrastructura rutieră joacă un rol vital în creșterea mobilității oamenilor și în dezvoltarea afacerilor locale, motiv pentru care finanțarea lucrărilor de modernizare a acesteia este esențială, în orice țară. Fondurile nerambursabile, puse la dispoziție României prin Regio, au contribuit la accelerarea investițiilor în Regiunea Centru.

DRUMURILE CARE CONECTEAZĂ OAMENII ȘI AFACERILE ÎN REGIUNEA CENTRU

DAN L. BRUMAR

Județele Sibiu și Mureș sunt legate de rețeaua de drumuri naționale și județene care deservește o zonă aflată în plin avânt economic. DN 14 conectează orașele Sibiu, Mediaș și Sighișoara, asigurând o legătură eficientă cu municipiul Târgu Mureș. Însă aceasta nu este singura rută de transport care unește cele patru localități. Mai multe drumuri județene deservește acest „patrulater”, asigurând o mobilitate crescută a oamenilor și a mărfurilor. Rețeaua

secundară de drumuri din nord-estul județului Sibiu, reprezentată de DJ 141 Mediaș-Bârghiș și DJ 106 Sibiu-Sighișoara, a devenit o alternativă viabilă de transport după investițiile realizate aici de autoritățile locale din cele două județe.

În calitate de lider de proiect, Consiliul Județean Sibiu a reușit să atragă sume importante, prin Regio, pentru modernizarea celor două artere, pe traseele Mediaș-Moșna-Pelișor-Bârghiș (DJ 141) și Agnita-Sighișoara (DJ 106).

„Dezvoltarea infrastructurii de transport în regiunea Centru, res-

pectiv în județele Sibiu și Mureș, este deosebit de importantă, deoarece contribuie la îmbunătățirea infrastructurii de la nivel național, prin creșterea cererii de servicii de transport care va accelera progresul economic al țării”, afirmă Daniela Câmpean, președinta CJ Sibiu.

DJ 141, REABILITAT ÎN PRIMĂVARA ACESTUI AN

Lucrările de reabilitare a DJ 141 Mediaș-Bârghiș au fost finalizate în aprilie 2022. Intervențiile realizate aici au fost complexe, pentru că

echipa de constructori a trebuit să ridice patru poduri noi, să realizeze lucrări de consolidare cu micropiloți a drumurilor și a zidurilor de sprijin. Beneficiile acestei investiții sunt incontestabile. Drumul județean reabilitat, care măsoară aproape 25 km lungime, asigură conectivitatea Regiunii de Dezvoltare Centru la rețeaua națională de drumuri prin intermediul DN 14, Autostrada A1 și Autostrada A3. Mai mult decât atât, DJ 141 asigură accesul mai rapid spre Aeroportul Internațional Sibiu, datorită faptului că se intersectează atât cu DN 14 (în municipiul Mediaș), cât și cu DJ 106 (în comuna Bârghiș).

Dar creșterea mobilității persoanelor și mărfurilor nu este singurul beneficiu important al modernizării acestui drum județean. *„Prin reabilitarea și modernizarea DJ 141 sunt combătute, într-o mare măsură, efectele scăderii populației și a îmbătrânirii acesteia, având în vedere că o infrastructură modernizată poate să susțină o mobilitate mai mare a persoanelor, precum și o dezvoltare*

economică, socială și turistică a zonei”, mai spun reprezentanții CJ Sibiu.

Acest proiect a fost realizat în parteneriat cu unitățile administrativ-teritoriale din Moșna, Biertan, Mediaș și Bârghiș.

DJ 106 AGNITA-SIGHIȘOARA, APROAPE DE FINALIZARE

Un alt tronson important pentru un trafic fluent între județele Sibiu și Mureș este porțiunea de 37 km dintre Agnita și Sighișoara a DJ 106. Lucrările de modernizare au început în iunie 2020 și, conform graficului de execuție, 36,87 km au fost prevăzuți în proiectul de finanțare prin Regio, iar un tronson de 0,43 km a revenit în sarcina autorităților județului Mureș. Proiectul de reabilitare a drumului este aproape de finalizare, până acum fiind executate, printre altele, lucrări de terasamente, fundații pentru poduri noi, montări de parapet metalic și lucrări de consolidare.

„Gradul de realizare a lucrărilor în județul Sibiu este de 90%, iar în județul Mureș de 75%. Cele două

orașe (Agnita și Sighișoara – n. red.) au un potențial de dezvoltare economic consacrat, ținând cont de faptul că acestea sunt foste orașe cu industrie de renume la nivel național, însă în ultimii ani, acest potențial nu a fost suficient valorificat. După finalizarea lucrărilor de modernizare se vor face pași importanți pentru dezvoltarea oportunităților de angajare în zonă”, mai spune conducerea CJ Sibiu.

Din punctul de vedere al conectivității cu alte rețele de transport, prin modernizarea DJ 106 Agnita-Sighișoara va fi asigurată accesibilitatea localităților și conexiunea atât cu drumurile naționale, cât și cu străzile urbane și drumurile comunale. În plus, drumul județean asigură conectarea celor două orașe și a celorlalte localități, aflate pe traseul drumului la rețeaua TEN-T.

Și acest proiect a fost realizat în parteneriat cu mai multe localități – CJ Sibiu, UAT Brădeni, UAT Sighișoara, CJ Mureș, UAT Agnita, UAT Iacobeni și UAT Apold.

Partenerii au subliniat importanța cooperării eficiente în realizarea acestui proiect, lucru care a fost posibil deoarece fiecare a respectat cele șase principii asumate la în-

Proiect: Reabilitare și modernizare DJ 141 Mediaș-Moșna-Pelișor-Bârghiș

Valoare totală: 84,6 milioane de lei

Valoare FEDR: 82,1 milioane de lei

Proiect: Reabilitare DJ 106 Agnita-Sighișoara

Valoare totală: 118,6 milioane de lei

Valoare FEDR: 115,6 milioane de lei

ceput de drum: autonomia locală, solidaritatea, egalitatea de tratament și responsabilitatea.

REȘIȚA, ORAȘUL PLIMBĂRILOR RELAXANTE

Dacă până acum priveați Reșița doar ca pe un oraș de tranzit, în călătoriile voastre, credem că a venit timpul să zăboviți puțin. Municipiul de pe râul Bârzava arată o deschidere fantastică față de măsurile care vizează creșterea calității vieții locuitorilor săi. Încurajarea deplasărilor nemotorizate și extinderea zonelor exclusiv pietonale sunt doar două dintre motivele pentru care merită să vă opriți aici.

DAN L. BRUMAR

Orașele din România, indiferent de mărimea lor, se confruntă cu aceleași lipsuri. În proporție covârșitoare, așezările urbane de la noi cedează sub asediul automobilelor. Acestea provoacă mari aglomerări în zonele vitale, crescând nivelul de poluare și disconfort al locuitorilor lor. Reșița nu făcea notă discordantă la acest capitol, părând un oraș care va fi sufocat de mașini. Dar autoritățile locale au înțeles necesitatea devierii traficului auto, din zona centrală, spre periferie, și creării unor zone de promenadă care să încurajeze deplasările nepoluante. În același timp, măsurile de conectare inteligentă a rutelor de transport public pot crea premisele adoptării unui nou stil de viață, în oraș.

Astfel, autoritatea locală a soli-

„Zonele reabilite au fost redade comunității, oamenii bucurându-se din nou de spațiul public. Pe strada Nicolae Titulescu, în zona unei foste piețe agroalimentare degradate, a fost amenajată o piață publică și un loc unde se desfășoară, în fiecare weekend, o piață volantă, cu produse locale din zona Banatului de munte.”

Grațian Dobre, director executiv în cadrul Primăriei Reșița

citat, în 2018, finanțare prin Regio pentru transformarea centrului orașului, în zonă exclusiv pietonală și pentru implementarea unor proiecte care vizează încurajarea deplasărilor pe două roți. La momentul depunerii cererii de finanțare, primăria avea, în lucru, realizarea unei promenade cu pistă de biciclete, pe unul dintre malurile râului Bârzava. Cu o lungime de 1,7 km, promenada încuraja locu-

itorii orașului să folosească bicicleta în deplasările cotidiene. Pentru extinderea traseelor velo, primăria a solicitat finanțare, în vederea reabilitării totale a șase străzi din zona centrală, adiacentă promenadei: Parâng, Bielefeld, Nicolae Bălcescu, Nicolae Titulescu, George Enescu și Gratz.

„Reabilitarea străzilor a constat în redesenarea tramelor stradale, în

Proiectul complex de revitalizare a zonei centrale a municipiului Reșița

Valoare proiect: 52,5 milioane de lei

Valoare FEDR: 49,3 milioane de lei

creșterea confortului celor care vin aici să se bucure de activități în aer liber.

„Zonele reabilite au fost redade comunității, oamenii bucurându-se din nou de spațiul public. Pe strada Nicolae Titulescu, în zona unei foste piețe agroalimentare degradate, au fost amenajate o piață publică și un loc unde se desfășoară, în fiecare weekend, o piață volantă, cu produse locale din zona Banatului de munte. Pe lângă investițiile realizate prin proiect, Primăria Reșița a reabilitat și zonele adiacente celor șase străzi, din bugetul local, după aceleași principii de mobilitate și accesibilitate pietonală”, mai spune

concordanță cu regimul de viteză pe aceste străzi, ridicarea trecherilor de pietoni la nivelul trotuarelor, amenajarea de trotuare largi și prietenoase, inclusiv cu marcaje pentru nevăzători și piste de bicicletă, montarea de mobilier urban și plantarea a peste 200 de arbori. Pe lângă acestea, strada Bielefeld a fost transformată, integral, în zonă pietonală, culoar de legătură între viitoarea stație a transportului cu tramvai și școala generală și Colegiul Traian Lalescu”, declară Grațian Dobre, director executiv în cadrul Primăriei Reșița.

bicicleta, rolele și alte vehicule nepoluante a fost încurajat prin crearea infrastructurii necesare. De asemenea, centrul civic a devenit atractiv și pentru persoanele cu dizabilități, care beneficiază acum de pavaje și marcaje tactile, pentru deplasări sigure.

Instalația de iluminat public a fost schimbată, iar mobilierul urban, învechit, a fost înlocuit, pentru

NOUA FAȚĂ A CENTRULUI VECHI

Zona centrului civic al orașului Reșița a prins viață începând cu luna august a anului 2021, când lucrările de reabilitare și modernizare au fost finalizate. Centrul municipiului a devenit principala atracție a locuitorilor orașului, un magnet pentru petrecerea timpului liber. Pavajul pietonal a fost refăcut, iar traficul cu

Grațian Dobre.

La aproape un an de la implementare, proiectul își arată roadele. Ediliile au reușit să încurajeze deplasările nemotorizate, accesul în stațiile de transport public a fost îmbunătățit, iar cantitatea de CO2 emisă de autovehicule a fost redusă cu circa 3%.

Reabilitarea zonei centrale a avut un impact semnificativ în dezvoltarea afacerilor locale, în clădirile private ce mărginesc Piața 1 Decembrie 1918. Atractivitatea zonei a fost completată de mai multe investiții ale primăriei, care au constat în amenajarea unui skate park adiacent zonei centrale, reabilitarea fântânii cinetice din mijlocul pieței, ambele finanțate din bugetul local. Investițiile nu se vor opri aici, fiindcă ele au fost foarte bine primite de locuitorii orașului.

Fost oraș minier, Gura Humorului a avut de suferit atunci când s-au închis minele și 80% din populație a devenit șomeră. Acum, fondurile europene obținute pentru proiecte au revigorat orașul, transformându-l într-o destinație turistică ce are multe de oferit. Prin cel mai recent proiect – O.A.Z.A. – la Gura Humorului au fost amenajate trei noi parcuri pentru odihnă și relaxare.

O.A.Z.A – TREI NOI PARCURI LA GURA HUMORULUI

ALICE-CLAUDIA GHERMAN

Ce au în comun un sat de pitici, o fântână arteziană și soarele? Mai nimic, ai zice la prima vedere. Dar când te gândești că ele sunt trei piese dintr-un puzzle numit O.A.Z.A. (Oraș Activ cu Zone verzi Amenajate), îți schimbi părerea. O.A.Z.A. este un proiect al primăriei din orașul Gura Humorului, care a primit finanțare prin fonduri europene pentru a face reconversia funcțională a unor terenuri abandonate, neutilizate și degradate, situate în intravilan și aflate în proprietatea primăriei. În plus, este vorba despre reducerea poluării aerului și de scăderea nivelului de zgomot în mediul urban. Beneficiarii sunt, în primul rând, locuitorii din acest frumos oraș bucovinean, apoi turiștii care vin să viziteze această stațiune turistică.

Proiectul O.A.Z.A. a apărut din

„Parcul piticilor“ are o suprafață totală de 19.050 mp, din care spațiul verde plantat 17.145 mp. În parc sunt 5 căsuțe acoperite de pământ și un castel de joacă, inspirate din poveștile și filmele recente. Parcă te și aștepti să iasă dintr-o căsuță faimosul personaj Bilbo Baggins, din filmul „Hobbitul“, în timp ce zânele s-au strâns în castel, iar dragonul Smaug pare să vină din pădurile din apropierea parcului. Dar să lășăm povestea fantastică și să ne concentrăm pe cea reală! „Am mizat foarte mult pe conceptul de joc, în mijlocul naturii, pe principiul unui turism durabil. În cetatea piticilor au fost adăugate elemente precum labirintul natural în care copiii se pot juca și râul secat din jurul castelului. Căsuțele sunt conectate prin poteci șerpuite, iar zonele de gazon, din jur, invită la o zi relaxantă în natură“, spune Mihaela Romaniuc, membru al echipei proiectului O.A.Z.A. Și adaugă: „Locuitorii orașului sunt mulțumiți că au fost amenajate noi spații verzi și au fost diversificate facilitățile de agrement, sportive și petrecere a timpului, în aer liber, pentru cei mici și pentru cei mari.“

nevoia de îmbunătățire a calității vieții locuitorilor, prin satisfacerea necesităților de recreere, agrement și petrecere a timpului liber a comunității, dar și din dorința de revitalizare a orașului, precum și din dorința de a îmbunătăți aspectul său estetic. La acestea se adaugă nevoia de creștere a gradului de atractivitate pentru a reține persoanele tinere specializate în localitate și nevoia de creștere a suprafeței de spațiu verde și de reducere a nivelului de poluare. Odată cu finalizarea proiectului

O.A.Z.A., din primăvara acestui an, Gura Humorului se mândrește cu trei parcuri noi, având o suprafață totală de 78.605 mp, din care spații verzi amenajate în suprafață de 70.745 mp. Înainte de începerea investiției, terenurile erau degradate, acolo fiind depozitate deșeuri din construcții. După finalizarea sa, locuitorii din Gura Humorului s-au bucurat să descopere amenajate 3 parcuri: Parcul „Satul Hobbiților“, „Parcul Fântânii“ și „Parcul Soarelui“. Parcul „Satul Hobbiților“ sau

„Parcul Fântâniei“, cu o suprafață totală de 39.755 mp, din care spațiul verde plantat de 35.780 mp, are ca element central, bineînțeles, fântâna arteziană. Aceasta oferă un adevărat spectacol vizitatorilor, cu joc de apă, muzică și culoare. Fântâna creează sentimentul de vacanță sau citybreak în marile orașe. În afară de ea, în parc mai există piste pentru role și biciclete, iar cei pasionați pentru astfel de activități au la dispoziție și un skate-parc. Activitatea din zona skate-parcului poate fi monitorizată cu ușurință de părinți, din zona de relaxare adiacentă (gradene din lemn din parcul fântâniei). Au fost construite, de asemenea, câteva foisoare, ca loc de întâlnire pentru tineri. În apropierea parcului, lângă piscina acoperită și strandul Ariniș, este construită și o popicărie, ca alternativă la bowling, respectând tradiția locală. Nici vârstnicii sau persoanele cu dizabilități nu au fost omise, în parc fiind amplasate unele echipamente de fitness specifice.

Și să nu uităm nici de „Parcul Soarelui“! Având suprafață totală de 19.800 mp, din care spațiu verde plantat de 17.820 mp, acest parc

a fost creat ca urmare a lucrărilor de amenajare efectuate asupra unui teren neproductiv și degradat, aflat în zona de nord a cartierului Voroneț, din oraș. În „Parcul Soare-

lui“, autoritățile au dat utilitate unei parcele pe care au înfrumusețat-o cu arbori, alei pietonale pietruite, un chioșc de vară și o piațetă, invitând vizitatorii la relaxare!

Titlul proiectului: „O.A.Z.A. (Oraș Activ cu Zone verzi Amenajate) – Gura Humorului“

Beneficiar: Orașul Gura Humorului

Buget total: 22,05 milioane de lei

Contribuție FEDR: 18,51 milioane de lei

2.000 de elevi și peste 100 de cadre didactice învață în prima școală complet eco din România. Este vorba despre Școala Gimnazială nr.11, din Buzău, cunoscută ca o școală foarte bună, pentru că, de-a lungul anilor, elevii de aici au obținut cele mai multe medii de 10, din Buzău, la concursul de admitere la liceu sau la evaluarea națională, precum și medalii la concursuri școlare și olimpiade. Investițiile făcute aici au fost posibile și datorită fondurilor europene.

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 11 DIN BUZĂU, PRIMA UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT COMPLET ECOLOGICĂ DIN ROMÂNIA

RODICA VÎNJEANU

Colectează selectiv deșeuri, folosește eficient apa pluvială, produce energie prin panouri fotovoltaice. Școala nr. 11 din Buzău este o adevărată lecție despre cum poate fi combătută risipa și, în același timp, protejat mediul.

„În cazul Școlii Gimnaziale nr. 11 din Buzău, finanțarea europeană s-a alăturat, într-un mod armonios, proiectelor finanțate din bugetul local. Astfel, unitatea de învățământ a de-

venit prima școală complet ecologică din România. Toată energia necesară unității de învățământ este obținută ecologic, prin panouri solare și pompe de căldură, iar apa de ploaie colectată este reutilizată la irigarea spațiilor verzi și a unei sere didactice. Proiectul, numit «Școala Circulară», este primul de acest fel din România, dar și din Uniunea Europeană. Ne dorim să-l implementăm în mai multe școli. În afara faptului că se fac economii importante, esențial este rolul educativ al acestui tip de proiecte”,

Despre Școala nr. 11

Cea mai mare unitate de învățământ din Buzău își desfășoară activitatea în două clădiri, fiecare cu parter și două etaje, având în dotare săli de clasă, laboratoare, sală multimedia, centru de documentare și informare, bibliotecă (cu un număr de peste 23.892 volume), cabinet medical și de consiliere școlară, o sală de sport, teren sintetic de sport, seră didactică, spații verzi.

ne-a explicat Ionuț Sorin Apostu, manager de proiect.

Proiectul de ecologie și protecția mediului, implementat începând cu anul 2020, la cea mai mare școală din Buzău, a avut ca scop crearea unui mediu sănătos și sustenabil prin reducerea consumului de energie, refolosirea apei meteorice, reciclarea resurselor și permacultură. În cadrul școlii au fost amenajate o seră didactică, spații verzi și grădini de legume și flori, după modele care integrează armonios mediul și locuitorii săi.

Creșterea eficienței energetice a unității de învățământ a fost posibilă cu ajutorul unui proiect finanțat prin Regio, care a vizat o amplă reabilitare a clădirii. Lucrările au început în urmă cu 5 ani, cu fațadele exterioare, nerefăcute din 1974, anul construirii corpului C1 al școlii. În plus, izolația termică nu respecta reglementările în vigoare, iar radiatoarele erau, în mare parte, cele inițiale din fondă, cu robinete de închidere și reglaj, parțial funcționale.

Prin proiectul de reabilitare energetică a fost realizată izolarea termică a fațadelor și refacerea finisajelor,

Proiect: „Reabilitarea în vederea creșterii eficienței energetice a Școlii Gimnaziale nr. 11- Corp C1”

Valoare totală proiect: 5.502.074,51 de lei

Valoare FEDR: 2.851.580,49 de lei

înlocuirea tâmplăriei existente cu tâmplărie performantă energetic, termoizolarea terasei și a planșeului

peste subsol precum și refacerea instalației de încălzire și a distribuției de apă caldă menajeră.

PARC DE 6 HECTARE, PE RUINELE FOSTULUI ȘTRAND MĂGURELE

Un teren de 6 hectare plin de buruieni și gunoaie a fost transformat într-o oază de relaxare pentru locuitorii orașului Măgurele. În vecinătatea râului Argeș, pe locul fostului ștrand Dumitrana, au fost amenajate locuri de joacă pentru copii, terenuri de sport și pistă de biciclete.

RODICA VÎNJEANU

Primăria orașului Măgurele a accesat, în anul 2019, fonduri europene prin Programul Operațional Regional (POR) 2014 – 2020, cu ajutorul cărora să revitalizeze localitatea, printr-o investiție pe cât de ambițioasă, pe atât de utilă și importantă pentru comunitate, atât

din punct de vedere ecologic, al protejării mediului, cât și din punct de vedere social, pentru agrement și recreere.

Proiectul „Revitalizarea orașului Măgurele prin înființarea parcului Dumitrana” a avut ca obiectiv principal reutilizarea unui teren degradat, aflat pe domeniul public al orașului Măgurele, în localitatea Dumitrana,

unde cândva fusese ștrandul urbei. Acum, aici s-a născut cel mai mare parc nou-construit din Regiunea București-Ilfov, în care fiecare locuitor al orașului Măgurele poate alege fie să petreacă timp, în mijlocul naturii, admirând peisajul și vegetația, odihnindu-se în pavilioanele speciale sau pe băncuțele dispuse pe aleile parcului, fie să practice sporturi diverse pe terenurile de tenis și multifuncționale, dotate cu vestiare și grupuri sanitare, sau să meargă cu bicicleta sau cu rolele pe pista special amenajată.

Pe lângă realizarea unor zone de odihnă și de recreere și a unor spații de joacă moderne, proiectul a urmărit și promovarea, și asigurarea sănătății publice. Astfel, în noul parc, sunt montate și echipamente de fitness pentru exterior, care să fie utilizate de iubitorii de sport în aer liber și, mai mult, zone de recreere și pentru persoanele cu dizabilități. De asemenea, pe scena teatrului de vară construit în parc se organizează

evenimente culturale, piese de teatru etc. Toate aceste facilități sunt puse la dispoziția locuitorilor orașului și a oricărui vizitator, în mod gratuit, fără taxe de acces sau tarife de vizitare. Astfel, proiectul include: 3 terenuri multifuncționale, 2 terenuri de tenis de câmp, teatru/cinematograf în aer liber, pistă pentru role, pistă pentru biciclete, centru închiriere biciclete, skatepark, 2 locuri de joacă pentru copii, zonă aparate de fitness, foisoare și zonă pentru grătar, vestiare sportivi, băncuțe și pergole, alei promenadă, fântână arteziană.

Pentru realizarea parcului, materialele au fost alese cu multă grijă. 2,5 hectare sunt acoperite cu gazon, pentru terenurile de sport și pentru locurile de joacă pentru copii au fost folosite materiale ecologice, iar pistele de biciclete și de role au fost realizate din beton asfaltic, balast și ciment. La spațiile de parcare, aleile auto și pietonale s-a folosit un sistem de pavaj celular de tip Ecoraster (pavele ecologice).

Peisagiștii care au lucrat la proiect au păstrat și au pus în valoare vechii plopți, care au vegheat, cu peste 30 de ani în urmă, aleile fostei baze de agrement Dumitrana.

„Protecția mediului, utilizarea eficientă a energiei și dezvoltarea durabilă a orașului sunt preocupări constante ale administrației orașului

„Revitalizare oraș Măgurele prin înființare parc Dumitrana“

Valoarea totală: 20.519.335,26 de lei

Valoare FEDR: 11.526.077,18 de lei

Măgurele. După aproape 4 ani de muncă, am reușit să înființăm un parc, cu o suprafață de 6 hectare, pe amplasamentul fostului ștrand Dumitrana. Prin implementarea proiectului de la Dumitrana, am reușit reconversia și refuncționalizarea unui teren degradat, prin înființarea unui parc destinat populației, unde se regăsesc o mulțime de funcțiuni specifice pentru odihnă activă și recreere. Fondurile europene au fost singura șansă de a salubritza întreaga arie și de a o reda comunității, sub

forma unei zone de agrement, din care construcțiile ocupă doar 10%. Nu s-a tăiat niciun copac sănătos. Chiar au fost deviate alei prevăzute în proiectul parcului pentru a păstra vechii plopți. A fost îndepărtată doar vegetația crescută spontan, în cei 30 de ani, în care zona nu a fost igienizată. Am așteptat cu mare nerăbdare finalizarea lucrărilor acestui frumos parc, de care ne putem bucura cu toții: copii, părinți și bunici“, a precizat primarul orașului Măgurele, Narcis Constantin.

Primăria orașului Strehaia a reușit să rezolve una dintre cele mai apăsătoare probleme ale comunității locale: iluminatul public. Datorită unei finanțări prin Regio, localitatea din județul Mehedinți are acum unul dintre cele mai moderne și eficiente sisteme de iluminat stradal din România. Iată cum s-a ajuns aici!

ILUMINAT PUBLIC INTELIGENT LA STREHAIA

DAN L. BRUMAR

Să fii o localitate mică e, mai mereu, un mare dezavantaj. Costurile de administrare sunt, adesea, invers proporționale cu resursele pe care le au la dispoziție autoritățile, fapt subliniat, în repetate rânduri, de primarii de orașe mici. Cu excepția așezărilor cu importante obiective turistice sau cu activitate economică susținută, orașele de mici dimensiuni din România au încasări modeste la bugetele locale. Iar acest lucru se traduce prin abandonarea oricărui plan de dezvoltare.

Din fericire, orașele mici și mijlocii din România compensează lipsa investițiilor din bugetul propriu cu atragerea de fonduri nerambursabile, necesare dezvoltării și modernizării. Este și cazul orașului Strehaia, care azi deține unul dintre cele mai moderne, eficiente și inteligente sisteme de iluminat public din țară. Este un vis împlinit pentru comunitatea locală, care a reușit să atragă peste 5,2 milioane de lei pentru înlocuirea tuturor corpurilor de iluminat vechi și mari consumatoare de energie, instalarea de panouri fotovoltaice cu capacitate de stocare a energiei și implementarea unui sistem inteligent de management, prin telegestiune, a tuturor aparatelor de iluminat.

„Prin implementarea și realizarea acestui obiectiv s-a urmărit, în primul rând, ridicarea nivelului de confort comunitar și, în al doilea rând, realizarea de economii la bugetul local,

fonduri care au fost relocalate către alte investiții”, ne lămurește Ioan Giura, primarul orașului Strehaia.

ECONOMIE DE ENERGIE DE 50%

Sistemul de iluminat public din Strehaia este tot ce și-ar putea dori, în acest moment, orice localitate din țară. În cadrul proiectului, finalizat în 2021, au fost înlocuite toate lămpile care consumau nepermis de

Modernizarea și reabilitarea sistemului de iluminat public, UAT oraș Strehaia, județul Mehedinți

Valoare proiect: 5,3 milioane de lei

Valoare FEDR: 5,2 milioane de lei

multă energie electrică. Toate cele 1.759 de dispozitive actuale folosesc tehnologia LED, care asigură o economie de peste 50% în ceea ce privește consumul de curent.

44 de panouri fotovoltaice, cu capacitate de stocare a energiei electrice, completează acum sistemul de iluminat public, arătând angajamentul autorității locale față de utilizarea surselor regenerabile de energie. Tot în cadrul acestui proiect, edilii au reușit să implementeze un sistem de dimming (care permite ajustarea luminozității în funcție de necesitate – n. red.) și management inteligent, prin telegestiune, pentru toate aparatele de iluminat stradal și pietonal instalate. Totodată, primăria și-a propus și a reușit extinderea sistemului de iluminat public pe stâlpii pe care exista rețea de iluminat.

După un an de funcționare a noului sistem de iluminat public, reprezentanții autorității locale au sesizat că reabilitarea și eficientizarea acestuia are mai multe beneficii:

- scăderea consumului de energie electrică pentru iluminat;
- scăderea emisiilor de gaze cu efect de seră;
- reducerea cheltuielilor de exploatare și întreținere/mentenere a sistemului de iluminat public;
- creșterea duratei de viață a surselor de lumină și deprecierea redusă a parametrilor inițiali.

Proiectul nu s-ar fi putut realiza fără ajutorul fondurilor nerambursabile atrase prin Programul Operațional Regional 2014-2020.

„Valoarea totală a proiectului este de aproximativ 5,3 milioane de lei, UAT Strehaia având o cotă de cofinanțare neeligibilă, iar în lipsa posibilității accesării fondurilor europene, realizarea acestei investiții ar fi fost imposibilă”, explică primarul Ioan Giura.

Strehaia este un oraș cu aproximativ 10.500 de locuitori, dar care are în componență mai multe sate: Ciochiuța, Comanda, Lunca Banului, Hurducești, Slătiniu Mare, Slătiniu Mic, Menți, Motruleni și Stăncești.

Cel care salvează o viață salvează lumea întreagă, spune o veche zicală. Preocuparea pentru semenii noștri ar trebui să existe în permanență, mai ales din partea autorităților. În județul Argeș au fost realizate un complex de trei locuințe și un Centru de zi pentru persoanele cu dizabilități care părăsesc centrele instituționale. Fondurile europene au făcut posibile toate acestea.

ÎN ARGEȘ, FACILITĂȚI NOI PENTRU PERSOANELE CU DIZABILITĂȚI

ALICE-CLAUDIA GHERMAN

Satul Lupueni, comuna Băbana, județul Argeș. O localitate liniștită, de pe DJ703E, aflată la circa 15 km de Pitești. Aici a fost ridicat, cu fonduri UE, un complex format din trei locuințe protejate și un centru de zi pentru persoanele cu dizabilități. Motivul pentru care a fost gândit acest proiect îl reprezintă dezinstituționalizarea persoanelor adulte cu dizabilități, din centrele cu capacitate mare.

Potrivit strategiei naționale privind persoanele cu dizabilități, până în 2023, centrele pentru persoane cu dizabilități trebuie restructurate, astfel încât să nu mai existe niciunul cu o capacitate mai mare de 50 de persoane. Ca urmare, proiectul de la Lupueni și altele asemenea au venit în întâmpinarea nevoii de descentralizare și creare de centre cu o astfel de capacitate. În județul Argeș, în 2019, la momentul lansării proiectului „Complex de 3 Locuințe Protejate și Centru de Zi, comuna Băbana, satul

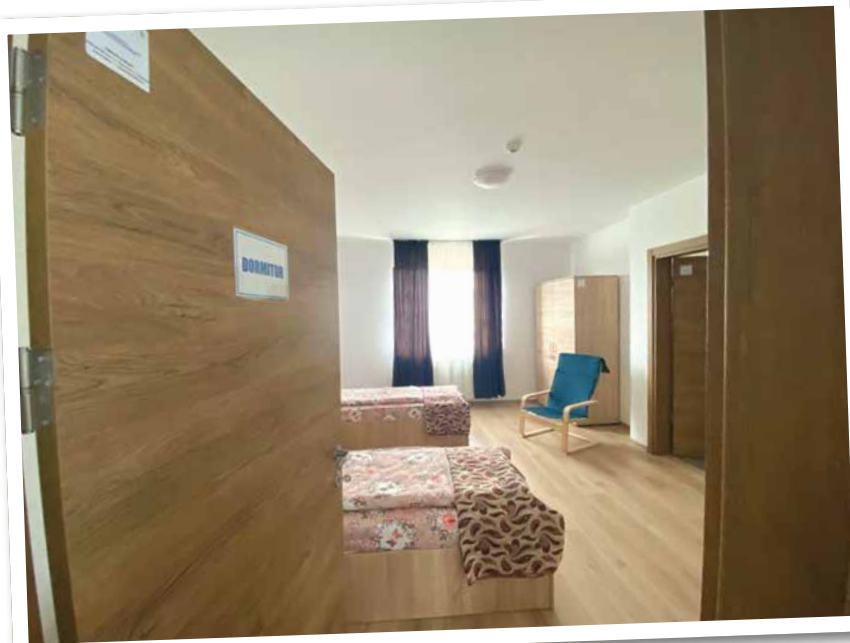
Lupueni”, erau circa 30.000 de persoane cu dizabilități, dintre care 600 instituționalizate. La un singur centru, de pildă, în Centrul de Integritate prin Terapie Ocupațională Tigveni, erau 223 de persoane cu dizabilități. Prin accesarea de fonduri UE și prin realizarea de proiecte similare celui de la Lupueni, au fost îmbunătățite serviciile oferite beneficiarilor din aceste centre. Persoanele transferate în locuințele protejate trebuie să aibă minime abilități de viață independentă, astfel încât să se poată

descurca atât cu sprijinul celorlalți beneficiari din aceeași locuință, cât și cu sprijinul angajaților. În centrele de îngrijire și asistență vor rămâne doar persoanele cu dizabilități care au nevoie de îngrijire permanentă.

Dar cum arată mai exact complexul de trei locuințe și centrul de zi din Lupueni? Fiecare locuință protejată are centrală termică și este compusă din 4 dormitoare, cu baie proprie, adaptată persoanelor cu dizabilități locomotorii, fiind dotate cu tot mobilierul necesar – paturi, mese, noptiere, dulapuri, veioze. Livingul are televizor, canapele, fotolii și bibliotecă, iar bucătăria este dotată cu mobilier specific și cu tot ceea ce este necesar unui astfel de spațiu, în care persoanele cu dizabilități să gătească și să poată lua masa. Cele 3 locuințe protejate construite pentru persoanele adulte cu dizabilități, dezinstituționalizate din cadrul Centrului de Îngrijire și Asistență Pitești, au, în total, o capacitate de 24 de locuri, fiecare casă având 8 locuri (2 locuri/dormitor).

Centrul de zi este compus dintr-o sală de primire, săli pentru activități de integrare socială, grupuri sanitare

Titlul proiectului: „Complex de 3 Locuințe Protejate și Centru de Zi, comuna Băbana, satul Lupueni, Județul Argeș”
Buget total: 4,87 milioane de lei
Contribuție FEDR: 3,46 milioane de lei

și băi pentru persoane cu dizabilități, un birou pentru asistentul social, un cabinet medical pentru consultații, o sală de kinetoterapie și masaj dotată corespunzător și un cabinet psihologic unde persoanele cu dizabilități vor beneficia de consiliere psiho-

logică. Capacitatea centrului de zi este de 30 de locuri, iar beneficiarii acestuia sunt atât persoanele cu dizabilități din locuințele protejate, cât și persoanele adulte cu dizabilități, îngrijite în familiile din satele de pe raza comunei Băbana.

Cele trei case sunt astfel concepute încât să asigure beneficiarilor condiții pentru viață, minim asistată, cu sprijin și asistență planificată din partea Fondului pentru Situații Speciale (FSS), în vederea consolidării deprinderilor necesare pentru o viață independentă. Beneficiarii care pot lucra sunt angajați în locuri de muncă identificate în funcție de abilitățile pe care le au. Cei pentru care a fost stabilită incapacitatea de a munci beneficiază de serviciile de care au nevoie, în cadrul Centrului de Zi sau de alte servicii din comunitate. Prin serviciile oferite, autoritățile au creat un mediu propice de îngrijire și asistență, un mediu cât mai apropiat de cel de tip familial, care să permită persoanelor cu dizabilități să dobândească un nivel corespunzător de independență, astfel încât să poată fi integrate social și profesional.

Creșterea eficienței energetice în clădirile rezidențiale și utilizarea energiei din surse regenerabile, cu impact direct în eliminarea emisiilor de carbon, sunt obiective strategice ale orașelor din România. Multe municipalități au făcut pași importanți spre obiectivul de a reduce impactul gazelor cu efect de seră, prin lucrări de reabilitare termică. Bistrița este unul dintre municipiile cu planuri îndrăznețe până în 2050.

„CONSUM DE ENERGIE CU 46,9% MAI MIC LA BISTRIȚA“

Cei 75.000 de locuitori ai municipiului Bistrița se bucură deja de rezultatele programului local de termoizolare a blocurilor. Facturile incontestabil mai mici, rezultate din eliminarea risipei de căldură, au fost un imbold și pentru autoritatea locală să-și intensifice eforturile pentru implementarea de proiecte care vizează creșterea eficienței energetice a clădirilor de locuit, dar și a celor publice. În acest sens, primăria a demarat cel mai amplu program de reabilitare termică pe care l-a avut orașul, cu scopul de a crea condiții supe-

rioare de locuire și de a reduce semnificativ risipa de energie. Circa 42% din investiția necesară derulării programului a fost asigurată prin Regio.

Despre rezultatele acestui program, finalizat în august 2021, vorbim cu Liliana Coceșiu și Radu Rus, cei doi manageri de proiect din cadrul Primăriei Bistrița.

„Suntem semnatar ai Convenției primarilor pentru energie durabilă și implementăm proiecte și politici europene cu un impact major asupra orașului, atât în ceea ce privește creșterea calității vieții cetățenilor, cât și a protejării mediului înconjurător, prin reducerea consumului de energie primară și a emisiilor de gaze cu efect de seră.“

Regio: Care este amploarea acestui program de reabilitare termică, finanțat și cu fonduri Regio?

Liliana Cocișiu: Municipiul Bistrița este foarte activ în domeniul eficienței energetice, desfășurând cel mai amplu program de reabilitare termică a clădirilor rezidențiale. Astfel, am reușit să reabilităm 6.274 apartamente, ceea ce reprezintă circa 30% din stocul de clădiri rezidențiale care necesită acest tip de intervenție. În exercițiul financiar 2014-2020 au fost reabilitate 74 de blocuri, însumând 3.236 de apartamente. Lucrările au fost finalizate în august 2021.

Regio: Toate proiectele menționate fac parte din Strategia primăriei de dezvoltare locală 2010-2030. Care sunt marile beneficii rezultate din implementarea lor?

Radu Rus: Reabilitarea termică a blocurilor de locuințe din municipiul Bistrița este un obiectiv important atât al Strategiei de dezvoltare locală durabilă, cât și al Planului de Acțiune pentru Energie Durabilă și Climă. De altfel, suntem semnatari ai Convenției primarilor pentru energie durabilă și implementăm proiecte și politici europene cu un impact major asupra orașului, atât în ceea ce privește creșterea calității vieții cetățenilor, cât și a protejării mediului înconjurător, prin reducerea consumului de energie primară și a emisiilor de gaze cu efect de seră. Consiliul local a adoptat, de curând, Planul de renovare pe termen lung al stocului de clădiri publice și lucrăm la Planul integrat de acțiune, pentru un oraș cu zero emisii de carbon, până în 2050.

Regio: Ce fel de lucrări au fost executate pentru atingerea obiectivului de sporire a eficienței energetice a clădirilor de locuit?

Radu Rus: Lucrările realizate sunt, în principal, cele permise de ghidul solicitantului, privind îmbunătățirea

Proiecte: Îmbunătățirea eficienței energetice a blocurilor de locuințe – Bistrița

Valoare proiect: 67,3 milioane de lei

Valoare FEDR: 28,7 milioane de lei

izolației termice și hidroizolării clădirii (pereți exteriori, ferestre, planșeu superior, planșeu peste subsol) și a șarpantelor (acoperișurilor); înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent și incandescent, din scările blocurilor, cu corpuri de iluminat cu eficiență energetică ridicată și durată mare de viață; instalarea unor sisteme alternative de producere a energiei, din surse regenerabile, respectiv panouri fotovoltaice, pentru iluminatul din spațiile comune.

Din păcate, nu sunt eligibile toate lucrările de care ar fi nevoie și mă refer aici, în special, la refacearea completă a acoperișurilor, dar și a spațiilor comerciale, de la parterul blocurilor“.

Regio: Care sunt rezultatele privind consumul de energie? Cu cât au scăzut cheltuielile?

Liliana Cocișiu: „Consumul anual de energie primară a scăzut cu 46,90% față de valorile inițiale (30.128.097,70 Kwh/m2/an). Facturile locatarilor, pentru încălzirea

locuinței cu gaz, s-au redus cu aproape 50%. Consumul de energie pentru încălzirea locuinței a scăzut cu 55%, iar consumul de energie electrică pentru iluminatul spațiilor comune a scăzut cu 100%, întrucât energia este produsă din surse regenerabile“.

Regio: Ce sfaturi sau sugestii puteți oferi autorităților locale din alte orașe, ca să genereze proiecte de anvergură celor derulate la Bistrița?

Radu Rus: „În primul rând, trebuie să-și construiască o relație bună cu asociațiile de proprietari și, implicit, cu locatarii din apartamentele-țintă. În acest sens, este nevoie de o informare corectă și periodică, prin care autoritățile să își prezinte intențiile și strategia de investiții, în acest domeniu. Astfel, cei mai mulți proprietari, fie ei și persoane juridice care suportă integral cheltuielile, vor fi atrași de idee și se vor implica.

Un alt element, care a făcut attractive aceste investiții, a fost metoda de asigurare a contribuției proprii, de către proprietarii de apartamente.

La Bistrița, valoarea contribuției proprii este recuperată de municipalitate prin instituirea unei taxe speciale locale, care poate fi plătită în mai mulți ani, astfel încât efortul financiar anual al unui proprietar este în jur de 500 lei“.

Liliana Coceșiu: O altă componentă importantă a pregătirii și implementării proiectului a fost identificarea și selectarea contractorilor, referindu-ne, aici, la proiectant – care trebuie să livreze un proiect realist, atât din punct de vedere tehnic, cât mai ales financiar, la constructor – care să aibă disponibilitate tehnică și financiară, precum și experiență în acest domeniu, la dirigințele de șantier – care să fie ochii investitorului în șantier. Tot acest sistem trebuie să fie pregătit să lucreze cu oamenii, în imediata vecinătate.

Nu în ultimul rând, autoritățile care intenționează să genereze proiecte în acest domeniu trebuie să aibă resurse umane pregătite și motivate să se implice în astfel de proiecte, chiar dacă vorbim de latura tehnică, financiară, a achizițiilor

Exemple de bune practici la Bistrița

Blocurile de locuit propuse pentru reabilitare termică au fost împărțite în loturi, pentru eficientizarea lucrărilor. De exemplu, lotul 10 a cuprins șapte blocuri situate în zona străzii Lăcrămioarelor și a bulevardului Decebal.

Construite la începutul anilor 1970, cu scopul de a acoperi necesarul de locuințe pentru angajații din zona industrială, imobilele aveau un consum foarte mare, mai ales în zona de energie pentru încălzire. „Intervențiile realizate au avut un triplu impact: creșterea gradului de confort termic, scăderea valorii facturilor la utilități în urma reducerii consumului de energie necesară încălzirii și reducerea emisiilor de carbon“, spune Radu Rus.

Lotul 7 a inclus patru blocuri situate în zona bulevardului Independenței, pentru reabilitarea cărora locatarii și-au exprimat dorința de a intra în program. „Intervențiile au avut impact din mai multe puncte de vedere: este vorba de creșterea confortului termic și de scăderea efortului financiar pentru locatari, de impactul ecologic, dar și de un impact vizual pozitiv, pentru cei care tranzitează zona, fie locuitori ai municipiului Bistrița, fie turiști. Primele proiecte de eficiență energetică implementate de municipalitate prin Regio s-au transformat în exemple de bună practică, iar, în acest moment, numerotarea cererilor de finanțare a ajuns de la Bistrița 1 la Bistrița 20+“, spune Liliana Coceșiu.

publice sau de coordonarea tuturilor celor menționate. Un proiect nu se finalizează odată cu terminarea lucrărilor, el trebuie promovat și multiplicat. Un proiect bine făcut va

atrage, cu siguranță, mulți beneficiari care vor dori, la rândul lor, ca blocurile în care locuiesc să fie incluse în proiecte pentru lucrări care vizează creșterea eficienței energetice.

CENTRUL DE CERCETARE TUTTLINGEN, ÎN SPRIJINUL ANTREPRENORILOR

Centrul de Inovare și Cercetare Tuttlingen (IFC) al Universității Furtwangen și-a deschis porțile în vara anului 2018. Cu scopul de a încuraja dezvoltarea IMM-urilor în regiunea Baden-Württemberg din Germania, acest proiect finanțat de UE a creat o rețea de sprijin unică, ce reunește companii, oameni de știință, studenți și start-up-uri.

ALICE-CLAUDIA GHERMAN

Centrul de Inovare și Cercetare Tuttlingen (IFC), din orașul german Tuttlingen, reprezintă o piatră de hotar, în cercetare. Amplasat lângă campusul universitar Furtwangen, centrul găzduiește companii inovatoare, antreprenori și start-up-uri orientate spre tehnologie, într-un spațiu de 2.650 mp, rezervat creativității și accesului la facilitățile de cercetare și dezvoltare ale universității. Astfel, este facilitat schimbul de idei și sunt consolidate inițiativele de cercetare, dezvoltare și inovare, îmbunătățind abilitățile antreprenorilor locali.

„Fiind un serviciu central al Universității Furtwangen (HFU) și o interfață și platformă de comunicare, IFC joacă un rol central în crearea

unei legături între universități, companii și specialiști. Acest lucru permite un transfer de cercetare, cunoștințe și inovare”, susține, cu mândrie, Prof. Dr. Martin Haimerl, Director Științific IFC.

IFC organizează întâlniri, ateliere de lucru și evenimente de networking, fiecare dintre ele abordând problemele importante care au impact asupra inovației și dezvoltării. Start-up-urile și antreprenorii participanți au acces la facilitățile de cercetare de ultimă generație de la Universitatea Furtwangen (HFU), la mentorat și formare continuă.

Titlul proiectului: „Centrul de Cercetare Tuttlingen”

Beneficiar: Stadtverwaltung Tuttlingen

Buget total: 11,25 milioane de euro

Contribuție FEDR: 4,55 milioane de euro

Germania

Prin acest proiect sunt oferite și servicii de consultanță pentru diverse proiecte de cercetare și dezvoltare, precum și cercetări comandate. Cei interesați să înceapă propria lor afacere pot folosi IFC pentru a primi sprijin individual: Centrul oferă programul unic de start-up „ready-steady-go”, în cadrul căruia antreprenorii aspiranți pot dobândi abilități teoretice și practice: instruire pentru asigurarea finanțării și investițiilor, redactarea unui plan de afaceri și utilizarea rețelelor de asistență. Pe scurt, IFC ușurează transferul de tehnologie și know-how din sala de clasă universitară către IMM-uri și start-up-uri.

IFC este finanțat în comun de UE, landul Baden-Württemberg, districtul și orașul Tuttlingen și asociația de sprijin a campusului Tuttlingen.

Știați că...?

Orașul Tuttlingen este un centru industrial cu aproximativ 600 de companii și laboratoare pentru fabricarea instrumentelor chirurgicale și medicale, de aici provenind reputația de capitală mondială a tehnologiei medicale?

GRODNO, UN CASTEL MEDIEVAL DE POVESTE

Grodno este unul dintre cele mai pitorești castele din Silezia Inferioară și multă vreme a constituit un punct de mare importanță culturală, istorică și economică pentru regiune. În ultimii ani însă, multe părți din el ajunseseră o ruină. Accesând fonduri europene, autoritățile din comuna Walim au reușit să redea castelului strălucirea de odinioară.

ALICE-CLAUDIA GHERMAN

Castelul Zamek Grodno din Zagórze, Polonia, este situat în partea de sud a munților Wałbrzych, lângă râul Bystrzyca. Inițial, o fortăreață medievală, care a fost ulterior reconstruită ca reședință renescentistă, castelul Grodno, numit în trecut Kinsberg, a pendulat, adesea, între agonie și extaz. Are o istorie de peste 900 de ani, începută din vremea piaștilor silezieni, trecând prin Coroana Cehă, Sfântul Imperiu Roman de Națiune Germană, Regatul Prusiei, și continuând cu perioada celui de-Al Doilea Război Mondial și anii postbelici. Comuna Walim a devenit proprietara edificiului în 2008 și a încercat de atunci să-l pună în valoare pentru comunitate și pentru turiști. Au fost accesate fonduri UE care au făcut posibilă creșterea atractivității turistice a sitului, ceea ce a creat noi oportunități pentru comunitatea locală.

„Castelul Grodno este vitrina comunei noastre. Datorită recon-

strucției a câștigat în atractivitate și este vizitat de tot mai mulți turiști, care vin pentru turul nocturn al castelului. Sperăm că tendința va continua”, susține Paweł Antczak, șeful departamentului de infrastructură tehnică, la biroul comunal din Walim. Castelul a fost transformat în centru de cultură și turism pentru Silezia Inferioară.

În cadrul proiectului au fost renovate mai multe părți ale structurii aflate în degradare, inclusiv pasajul acoperit care duce la castel. Casa de la poartă și turnul de apărare, care erau inaccesibile vizitatorilor înainte de începerea proiectului, au fost reconstruite și incluse ca părți importante ale turului castelului,

Titlul proiectului: „Castelul medieval Grodno ca centru de activitate culturală și turistică - Reconstrucția elementelor Castelului Grodno din Zagórze Śląskie: porți, clădire de legătură și renovarea turnului de apărare”

Beneficiar: Comuna Walim

Buget total: 482.416 de euro

Contribuție FEDR: 284.923 de euro

Polonia

extinzându-se, astfel, oferta culturală. Renovată în întregime, casa de la poartă include, acum, trei camere noi, o recepție și un restaurant mare. Noile echipamente multimedia permit organizarea de evenimente culturale, în sala principală, cum ar fi expoziții, producții istorice, proiecții de filme, prezentări de cărți și concerte. Toate acestea au contribuit la creșterea numărului turiștilor care trec prin regiune. În 2018, numărul de bilete vândute a crescut la peste 56.000, adică cu 16.000 de bilete mai mult decât au fost vândute în 2015, înainte de începerea lucrărilor de reconstrucție.

Știați că...?

Mihai Viteazul a fost, pentru scurt timp, posesorul Castelului Grodno, fost Kinsberg? Împăratul Rudolf al II-lea, care încheiase o alianță cu domnitorul valah, i-a dăruit castelul, la începutul lui 1601. Din păcate, domnitorul valah nu a mai apucat să-l ia în posesie, fiind ucis pe 9 august, în același an.

EVENIMENTE

Seminar privind Transporturile și Afacerile în Domeniul Feroviar din UE

BRUGES, BELGIA 4-15 IULIE 2022

Centrul European de Formare pentru Căi Ferate (ETCR), Colegiul Europei și Agenția Uniunii Europene pentru Căi Ferate organizează în comun cea de-a 59-a ediție a Seminarului ETCR (*EU Transport and Railway Affairs*) privind transporturile și afacerile în domeniul feroviar din UE. Scopul seminarului este de a oferi organizațiilor aferente căilor ferate un seminar anual despre cele mai recente evoluții din sectorul feroviar la nivel european. <https://euagenda.eu/events>

Festivalul Internațional de Folclor din Zagreb

ZAGREB, CROAȚIA, 20-24 IULIE 2022

Festivalul Internațional de Folclor de la Zagreb are loc, în fiecare an, după mijlocul lunii iulie, durează cinci zile, și se ține de peste patruzeci de ani. Acest festival internațional găzduiește trupe de folclor din Croația ce reprezintă cultura folclorică a diferitelor regiuni din țară. Pe lângă trupele locale, trupe invitate sosesc din toată lumea și își prezintă cultura folclorică prin dans și cânt. Se organizează ateliere de muzică și dans cu participarea publicului împreună cu reprezentanți din diverse țări. <https://www.carnifest.com/>

Ultra Europe: festival de muzică electronică în aer liber

SPLIT, CROAȚIA, 8-11 IULIE 2022

Sunteți fani EDM sau ai muzicii house? *Ultra Europe* ar trebui să fie deja pe agenda dv.! Aceasta este una dintre cele mai importante destinații de muzică dance din lume. Este un festival de muzică electronică în aer liber, pe durata a patru zile, ce se ține în orașul Split, din Croația. *Ultra Europe* oferă spectacole pe stadion, concerte pe plajă și petreceri cu barca. Toate acestea au loc pe coasta uimitoare a Adriaticii. Capetele de afiș recente includ *David Guetta*, *Deadmau5* și *The Chemical Brothers*. <https://ultraeurope.com>

Festivalul San Fermínes

PAMPLONA, SPANIA, 6-11 IULIE 2022

Festivalul *San Fermínes* este un festival de o săptămână găzduit în Pamplona, Spania. Este văzut ca unul dintre cele mai mari festivaluri spaniole găzduite în fiecare an și peste un milion de oameni vin aici! Festivalul îl onorează pe primul episcop al Spaniei, Sfântul Fermín. Evenimentul este celebru pentru alergarea zilnică cu tauri. Sute de bărbați și femei aleargă pentru viața lor pe străzile înguste din Pamplona! Festivalul este o adevărată fiesta spaniolă și include coride live, trupe de muzică flamenco, artificii, târguri, piețe și parade. <https://www.sanfermin.com>

Conferința ARTL

DUBLIN, IRLANDA, 29-31 IULIE 2022

Cea de a VI-a ediție a Conferinței internaționale privind cercetarea avansată în educație, predare și învățare (ARTL) va avea loc la Dublin, în Irlanda. ARTL este una dintre cele mai respectate conferințe de educație din lumea academică. Ca atare, este șansa perfectă pentru participanți să-și prezinte cercetările și să fie publicați în reviste indexate. Conferința are la bază ideea de a stabili legături cu specialiști din domenii variate, din întreaga lume și îi invită la învățare transfrontalieră. <https://euagenda.eu/events>

ORGANISMELE DE IMPLEMENTARE ȘI MONITORIZARE A PROGRAMULUI OPERAȚIONAL REGIONAL

AUTORITATEA DE MANAGEMENT PENTRU POR 2014-2020 (AM POR) — MINISTERUL DEZVOLTĂRII, LUCRĂRILOR PUBLICE ȘI ADMINISTRAȚIEI

Bd. Libertății, nr. 16, București, Sector 5
Telefon: (+40 37) 211 14 09
Website: www.mdlpa.ro, www.inforegio.ro
Facebook: <https://www.facebook.com/inforegio.ro>

ORGANISME INTERMEDIARE POR

Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Est (ADR Nord-Est)

Str. Lt. Drăghescu nr. 9, Piatra Neamț, județ Neamț, cod poștal 610125
Telefon: 0233 218071, Fax: 0233 218072
E-mail: adrnordest@adrnordest.ro, Website: www.adrnordest.ro

Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Est (ADR Sud-Est)

Str. Anghel Saligny nr. 24, Brăila, județ Brăila, cod poștal 810118
Telefon: 0339 401018, Fax: 0339 401017
E-mail: adrse@adrse.ro, Website: www.adrse.ro

Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia (ADR Sud Muntenia)

Str. General Constantin Pantazi nr. 7A, cod poștal 910164 Călărași, România
Telefon: 0242 331769, Fax: 0242 313167
E-mail: office@adrmuntenia.ro, Website: www.adrmuntenia.ro

Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud-Vest Oltenia (ADR SV Oltenia)

Str. Aleea Teatrului nr. 1, Craiova, județ Dolj, cod poștal 200402
Telefon: 0251 418240, Fax: 0251 412780
E-mail: office@adroltenia.ro, Website: www.adroltenia.ro

Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest (ADR Vest)

Str. Proclamația de la Timișoara nr. 5, Timișoara, județ Timiș, cod poștal 300054
Tel/Fax: 0256 491923
E-mail: office@adrvest.ro, Website: www.adrvest.ro

E-mail: office@adrvest.ro, Website: www.adrvest.ro

Agenția pentru Dezvoltare Regională Nord-Vest (ADR Nord-Vest)

Calea Dorobanților nr. 3, Cluj-Napoca, județ Cluj, cod poștal 400118
Telefon: 0264 431550, Fax: 0264 493222
E-mail: secretariat@nord-vest.ro
Website: www.nord-vest.ro

Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru (ADR Centru)

Str. Decebal nr. 12, Alba Iulia, județ Alba, cod poștal 510093
Tel: 0258 818616/int. 110, Fax: 0258 818613
E-mail: office@adrcentru.ro, Website: www.adrcentru.ro

Agenția pentru Dezvoltare Regională București Ilfov (ADR București Ilfov)

Str. Mihai Eminescu nr. 163, et. 2, Sector 2, cod poștal 020076, București
Telefon: 021 313 8099, Fax: 021 315 9665
E-mail: contact@adrbi.ro, Website: www.adrbi.ro

Pentru mai multe informații

Investim în viitorul tău!

Proiect selectat în cadrul Programului Operațional Regional și co-finanțat de Uniunea Europeană prin Fondul European pentru Dezvoltare Regională

Numele Proiectului:

„Sprijin pentru Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional în vederea implementării, managementului, evaluării, informării și promovării Programului Operațional Regional 2014-2020, pentru perioada 2015-2019”

**Editor: Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional 2014-2020
- Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației**